

Sjön Sommen får egen hylla

BOXHOLM

Boxholm, Tranås och Ydre bibliotek gör i ordning varsin ny avdelning, "Om och kring sjön Sommen".

Tranås är redan klar med sin medan det är på gång i Boxholm. Tolv hyllmeter med Sommenmaterial i vid mening har samlats på en plats på Tranåsbiblioteket (beläget vid torget); skönlitteratur, facklitteratur,

samt utredningar och andra handlingar som rör Sommenbygden. En särskild referenslista finns dessutom.

Idén med ett "Sommenbibliotek i biblioteken" kommer från dem som jobbade med Spuns (Samlat program för ett uthålligt nyttjande av sjön Sommen).

– Tranås har den största samlingen Sommenlitteratur av de tre biblioteken, men vi har ganska mycket vi också, säger Lena Johansson, bibliotekschef i Boxholm.

Boxholmsungdomar gynnas av aktieutdelningar 1/7 2000

Glada miner för höjt stipendium

BOXHOLM
Stipendiesummorna till studerande med Boxholmsanknytning har höjts dramatiskt i år.

– Jag blev jättechockad, säger Christopher Montecinos, en av cirka 150 gymnasieungdomar som fick 2 600 kronor för ett par månader sedan.

Han kan tacka framlidne Carl Trygger för slantarna, och den ökande aktieutdelningen i Sverige.

Det är nämligen den i Boxholms kommun så unika Carl Tryggers stipendiestiftelse som fick det att formligen regna pengar över Christopher och andra ungdomar i våras.

Mer än dubblerat

– Vi fick 1 200 kr i höstas. Jag var inställd på att det skulle bli ungefär samma summa nu i vår. Jag tänkte inte så mycket på pengar. Sedan kom det 2 600 kr. Då blev man ju jätteglad, säger Elin Johansson.

Elin bor i Boxholm, Christopher i Strålsnäs. De har båda det första året på naturprogrammet på Kungshögskolan i Mjölby bakom sig.

Ingen av dem har någon vidare kläm på vare sig Carl Trygger

eller stipendiestiftelsen som sådan.

– Jag kan inte påminna mig att jag fått någon information i skolan eller på annat sätt. Jag vet inte var pengarna kommer ifrån eller vem Trygger var. Det känns lite konstigt. Man har ingen att visa tacksamhet mot, säger Elin och tillägger:

– Det enda jag vet är det som mina föräldrar har sagt, att fonden har med det gamla bruket i Boxholm att göra.

Alla har en chans

Både Elin och Christopher tror dock att alla ungdomar vet om möjligheten att få stipendier, och att man själv måste söka pengar från den.

– Det finns lappar i skolan att fylla i, påpekar Elin.

De är självklart överens också om en annan sak, att stipendierna är kanonbra.

Vårens stipendiesumma för deras del är lika stor som tre månaders studiebidrag (850 kr per månad).

– Stipendiet för vårterminen kom i början på maj. Det är pengar som är bra att spara till sommaren när man inte får studiebidrag under två månader, resonerar Elin.

Tryggerstiftelsen stöder inte bara gymnasieungdomar. Även högskolestuderande och komvuxstuderande kan söka stipendier.

Fakta: Carl Trygger

■ **Carl Trygger** var under lång tid delägare i och styrelseordförande för Boxholms AB. Han skänkte aktier till de fackliga organisationerna. Avkastningen skulle användas till yrkesutbildning eller andra studier för de anställda eller deras barn.

Till följd av brukets delning på 1980-talet är den mer än 40 år gamla stipendiefonden i dag öppen för alla kommuninvånare i Boxholm.

Stiftelsens aktier, som är spridda över flera branscher, hade vid senaste årsskiftet ett börsvärde på 64 miljoner kr. Därtill kommer banktillgångar på 4 miljoner kr.

Stipendiestiftelsens årsredovisning finns tillgänglig för allmänheten, bland annat på kommunkontoret.

282 stipendiater

Arne Samuelsson, LO-fackens ordförande i Boxholm och sedan i fjol stiftelsens ordförande, uppger att 282 personer fick stipendier i senaste omgången. Ytterligare 8 sökte, men de fick avslag.

71 högskolestuderande fick 4 600 kr vardera (höjning med 1 800 kr) och 11 komvuxelever fick 2 000 kr vardera (en höjning

Foto: KARL-JOHAN NORÉN

Christopher Montecinos och Elin Johansson har anledning att vara glada. Stipendiebeloppen för dem och andra gymnasie-studerande från Boxholms kommun har mer än fördubblats på kort tid.

med 1 100 kr). Förutom 150 gymnasister från Boxholm, som går på gymnasiet i Mjölby eller Tranås, fick även 50 andra gymnasie-studerande från kommunen stöd.

Det är de som läser på inte så närliggande gymnasium. Denna kategori berikades med 3 400 kr mot 2 100 kr terminen dessför-

innan.

Anledningen till de höjda stipendiesummorna är kraftigt stigande aktieutdelningar under 1999 med genomslag på stipendiesummorna i år.

Ingen sänkning

Stiftelsen (som är befriad från skatt) fick förra året 2,8 miljoner

kr i aktieutdelning mot 1,1 året dessförinnan.

– I år blir det nog inte så mycket, men jag tror inte att skillnaden är så stor att vi för den skull ska behöva sänka stipendiesummorna framöver. Det beror ju också på hur många som söker, säger Arne Samuelsson.

KARL-JOHAN NORÉN

BOXHOLM:

5/7 2000

Fotbollsarenor har brister i underhållet

BOXHOLM

Det finns eftersatta behov på kommunens fotbollsanläggningar.

Det märktes på byggnadsnämndens senaste sammanträde.

Där föredrogs en skrivelse från Boxholms IF, en från Strålsnäs FF och en från Malexanders IF.

Innehåll och problemställningar varierade.

På Svartåvallen i Boxholm är det ett omklädningsrum med tillhörande duschutrymme som är illa åtgånget av fukt.

Plan sjunker

I Strålsnäs mår hela Inge-marsvallen dåligt.

Det är den gamla sjukan som åter gett sig till känna, att planen ligger på för sank mark. Den sjunker med jämna mellanrum.

På Pelarvallen i Malexander är problemet otillräckliga för-rådsutrymmen.

Nämnden kommer inför

nästa år att begära investeringsmedel för fotbollsarenorna.

Per-Arne Larsson, nämndens ordförande, ser som en framkomlig väg det som prövats tidigare: att ekonomiska bidrag från nämnden paras med ideellt arbete från föreningarna.

Hjälp med att fylla ut

Det mest komplicerade problemet är förstas Strålsnäs. Larsson säger att SFF vill ha hjälp med att fylla upp planen och dränera på sidorna.

– Föreningarna känner sig lite ansträngda i och med att ALU och motsvarande anställningsformer försvunnit, konstaterar Per-Arne Larsson.

Byggnadsnämnden anser sig ha för lite underhållspengar till fritidsanläggningar i driftbudgeten.

Man gör nu kommunstyrelsen uppmärksam på detta med tanke på budgetramarna för år 2002 och 2003.

KARL-JOHAN NORÉN

Boxholm

0142-501 35

Stolstöld i Boxholm

BOXHOLM

Någon hade tydligen ett akut behov av stolar. För under natten mellan måndag och tisdag snodde någon med sig 19 plaststolar som stod på lastbryggan bakom Gröna Konsum i Boxholm. Händelsen är polisanmäld.

NOTISEN

Boxholms OK:s och Mjölby OK:s orienterare har var för sig, men samtidigt och på samma banor, haft klubbmästerskap i långdistansorientering. Ville Alfredsson stod för banläggningen på "grönsaksbladet" med start och mål vid Svalsjö. Långa banan, 15 km (6 startande): 1) Torbjörn Carlsson, Mjölby, 2.17,50; 2) Erik Axelsson, Boxholm, 2.21,35; 3) Sven-Erik Samuelsson, Boxholm, 2.23,25. Korta banan, 9,5 km (14 startande): 1) Håkan Gustafsson, Boxholm, 1.29,33; 2) Staffan Runtegen, dito, 1.36,37; 3) Patrik Magnusson, Mjölby, 1.42,15.

"Beslutet att starta konsumentrådgivning har inget med lagförslaget att göra" 6/7 2000

Ny lag väntas – då får Boxholmsborna råd

BOXHOLM

Boxholms kommun har inte haft någon konsumentrådgivning sedan slutet av 1980-talet. Men nästa år ska det införas igen.

– Vi tycker att det är en service som ska finnas, säger Eddie Davidsson vid kommunen.

I slutet av 1980-talet upphörde konsumentrådgivningen i Boxholm av ekonomiska skäl. Sedan dess har invånarna hamnat i ett slags ingenmansland om de velat ha hjälp med ett köp eller frågor kring konsumentlagstiftningen. Att vända sig till

andra kommuner har inte gått, för de har ingen skyldighet att hjälpa till. Och från Konsumentverket blir det också kalla handen.

– Ja, det stämmer. Vi ger inte hjälp åt enskilda personer, säger Ulf Jägeberg, avdelningsdirektör på Konsumentverket.

På kommunkontoret håller man inte med om att konsumenterna i Boxholm varit helt utan hjälp.

– Vi har en tjänsteman som kan hjälpa till i konsumentfrågor, säger Eddie Davidsson, företagsrådgivare på kommunen.

Men eftersom det inte har gått ut någon information till invånarna om att den personen finns, har förfrågningar från konsumenterna varit få. En or-

sak till den dåliga marknadsföringen om rådgivningen är att tjänstemannen inte har någon utbildning i konsumentlagstiftning. Något som kommer att förändras efter årsskiftet.

Startar igen

– Vi kommer att starta med konsumentvägledning igen, och då kommer även tjänstemannen att utbildas, säger Eddie Davidsson.

Exakt när rådgivningen ska starta kan inte Eddie Davidsson svara på, bara att det blir någon gång under 2001. Tjänsten kommer troligen bli på deltid.

Just nu ligger ett förslag hos regeringen om en ny lagstiftning. Där föreslås att kommunerna ska bli skyldiga att ha konsu-

mentrådgivning. Men Boxholms beslut att starta rådgivning har inte med det nya lagförslaget att göra, menar Eddie Davidsson.

– Vi tycker att det är en service som ska finnas och hade börjat med konsumentvägledning ändå.

En miljon utan råd

Sedan 1976 har riksdagen uttalat att konsumentrådgivning är en kommunal angelägenhet, men inte obligatorisk. Sedan dess har många kommuner, framförallt de små, lagt ned sin konsumentverksamhet. Nu har trenden börja vända.

Senaste kartläggningen som Konsumentverket gjort visar en ökning med fem kommuner,

jämfört med årsskiftet 1998–99. Totalt bedriver 240 av 288 kommuner konsumentvägledning idag.

– Men nästan en miljon människor i Sverige är fortfarande utan konsumentrådgivning, säger Ulf Jägeberg.

I Östergötland är, förutom Boxholm, även Kinda, Ödeshög, Ydre och Finspång utan konsumentvägledning.

Det nya lagförslaget kan tidigast träda i kraft runt årsskiftet 2001–02.

KATARINA LAGERWALL

ÖDESHÖG

**Ödeshögs
Golvshop**

**BUTIKEN STÄNGD
10/7–29/7**

BOXHOLM

**Åsbo Hembygdsgård
Hybbeln**

**Söndagsöppen
den 9 juli kl 14–17**

Servering

Välkomna

"Boxholms Stål minskar de farliga utsläppen"

BOXHOLM 8/7 2000

Boxholms Stål AB lyckades minska sitt avfall avsevärt under förra året, jämfört med året innan.

Det framgår av företagets miljöredovisning för 1999.

Det farliga avfallet minskade med 26 procent per ton producerat stål. Det beror mest på att Boxholms Stål lyckats dra ned på sin förbrukning av absorber.

Detta har skett genom att montera spillplåtar på flertalet maskinutrustningar.

Genom att källsortera bättre har företaget också minskat mängden brännbart avfall, med 25 procent per producerat ton stål.

Därmed har Boxholms Stål uppfyllt det miljömål för avfall som sattes 1997. Nu sätts nya mål.

År 2005 ska mängden avfall per ton producerat stål ha minskat med totalt ytterligare fem procent.

MARIA HOVBERG

Elevomdömenen borta i Boxholms skolplan

BOXHOLM

8/7 2000

Nya skolplanen har fått övervägande positivt mottagande efter att ha varit ute på remiss.

Men förslaget om att införa skriftligt omdöme, utöver ämnesbetyg, i niornas slutbetyg fick mycket kritik.

– Det förslaget har vi plockat bort, säger Birger Ekström, ordförande i barn- och utbildningsnämnden.

Han är inte förvånad över att förslaget om att införa en skriftlig utvecklingsbedömning i slutbetygen har väckt reaktioner. Många har tolkat det som en återgång till det gamla systemet med betyg i ordning och uppförande.

Förslaget till den nya skolplanen har utarbetats av politiker i barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott och förvaltningsledningen.

– Vi beaktar alla förslag och tar även med sådant vi är tveksamma till, säger Birger Ekström.

Men nu är alltså förslaget borttaget och kommer inte med i skolplanen för 2000–2002.

– Det kan plockas upp igen i nästa skolplan. Fast i en annan form, säger Birger Ekström.

De som har haft tillfälle att

yttra sig över förslaget på nya skolplanen är bland annat: elevrådet, politiska partier, fackliga organisationer och Lärarförbundet. Alla är övervägande positiva till skolplanen.

– Ett gott betyg åt den nya skolplanen, säger Birger Ekström.

I Lärarförbundets lokalavdelnings remissvar är man också till största delen positiv till nya skolplanen. Men för att genomföra skolplanen krävs resurser. "Utan ökade resurser blir skolplanen en orealistisk målbeskrivning", skriver de.

Med skolplanen, som nu ska till kommunfullmäktige, följer en begäran om extra satsningar till:

– Ökad grundbemanning i grundskolan.

– Förstärkning av elevvårdsorganisationer (mer kuratorstimmar och psykologresurser).

– Mer resurser till att hjälpa personal i svårigheter.

– Utökad personaltäthet i förskola.

Nu har arbetsutskottet beaktat svaren efter att ha haft skolplanen ute på remiss.

I augusti ska den fastslås i barn- och utbildningsnämnden och beslut om den nya skolplanen kommer att fattas i kommunfullmäktige i september.

KATARINA LAGERWALL

Staffan West med den enda kvarvarande compoundbågen.

Foto: TONY HÅKANSSON

BOXHOLM: Kan döda en människa 12/7 2000

Livsfarliga vapen stulna

BOXHOLM
Rekryteringsgruppens handikappläger kunde ha fått en bättre start. Natten till måndagen stals fyra compoundbågar till ett värde av 10 000 kr styck.

När bågskytteinstruktörerna kom till planen utanför simhallen var hänglåset borta på containern liksom fyra av de fem compoundbågarna. Samt hela lagret av pilar, 52 stycken.

Ledarna Dick Stenberg och Maria Simonsson är bekymrade

av flera skäl. Dels förlusterna i sig, dels för att bågarna i fel händer är livsfarliga vapen.

Dödliga vapen

– Compoundbågarna, tillverkade av kolfiber, har mycket stor genomslagskraft och kan döda en människa. Jag vädjar till föräldrar eller andra som upptäcker färgglada pilbågar att ta kontakt med polisen eller oss så att det inte inträffar någon tragisk olycka, säger Dick Stenberg.

Han lovar full diskretion om tjuvarna lämnar tillbaka bågarna.

Som tur var tog inte tjuvarna

de vanliga träbågarna utan deltagarna har åtminstone fått tillfälle att prova på grenen.

Räddare i nöden

– Situationen räddades av Mjölby bågskytteklubb som var vänlig nog att låna ut pilar till oss. Ett stort tack till dessa vänliga människor, säger Maria Simonsson. Den typen av sportmaterial finns ju inte i vilken sportaffär som helst.

Compoundbågarnas farlighet bekräftas av Rune Persson, ledare i Mjölby bågskytteklubb. Bågen har en speciell konstruktion som gör att pilens hastighet

accelererar efter det att den lämnat bågen. Genomslagskraften är mycket större än hos en konventionell träbåge.

– Jag har varit med om att en pil genomborrat en decimeter-tjock asp. När vi arrangerar compoundtävlingar vid Skogssjön spärrar vi av stora ytor. Det är absolut inget redskap som passar för att leka med ute i skogen, säger Rune Persson.

Balans och koordination

Bågskytte är en väsentlig del i Rekryteringsgruppens program. Rekryteringsgruppen jobbar med trafikskadade och rullstols-

burna ungdomar och bågskytteövningarna ger utmärkta tillfällen att träna balans och koordination.

En container just på denna plats har funnits under alla år. Rekryteringsgruppen arrangerat läger i Boxholm, och Dick Stenbergs teori är att någon eller några upptäckt innehållet när lägret startade i söndags.

– Vi har aldrig tidigare drabbats av inbrott eller skadegörelse, säger Dick Stenberg, som hoppas att det är ett tilltag av några ungdomar och inte något beställningsjobb.

ANDERS JACOBSSON

Liljeholmen satsar på Bellmantolkare

BOXHOLM

13/7 2000

Musik vid Sommen – som nu är inne på sitt 15:e år – startade i fredags med Tommy Nilsson på Tranåsbaden.

Tranås kulturchef Lasse Dahlstrand är lite missnöjd med premiärföreställningens publiksiffra, cirka 100 personer.

– Tidigare år har vi fått kritik för att programmet inte varit tillräckligt ungdomsinriktat och så bjuder vi på Tommy Nilsson och det kommer bara 100 personer. Men jag räknar med att det dåliga vädret skrämde bort många.

Först lördagen den 29 juli är det östgötarnas tur att njuta av evenemanget.

Då sjunger Leif Brixmark med ensemble Bellmania Bellmans epistlar uppblandat med Brix-

Foto: HENRIK GEDDA

Motalasonen Leif Brixmark blir publikdragare i Liljeholmen.

marks egna 1900-talsepistlar.

– En Bellmantolkare måste passa perfekt i Liljeholmens unika miljö. Om vi får härligt väder är det upplagt för publikfest. Smälänningarna kommer i båt

över Sommen, östgötarna i bil.

Den Gnestabaserade Leif Brixmark har gjort två cd-skivor och uppträtt på landets största musikfestivaler, som Vattenfestivalen i Stockholm, Visfestivalen i

Västervik och Göteborgskalaset. Även scener som Haga slott, Östgötateatern, Gustav III:s Musik vid Sommen – en sommarinstitution som teater på Gripsholm och Mosebacke har gästats av Leif Brixmark och hans ensemble.

Dessförinnan ska Rico Suave salsaband från Linköping med dansare underhålla på Sommens pensionat den 19 juli.

Evenemanget avslutas med mer latinamerikanska rytmer med Amadeo och Belinda på Vatten - å - festivalen i Tranås första veckoslutet i augusti.

Under tidigare år har konsertserien ägt rum första veckan i augusti. Men i år har evenemanget efter önskemål från publiken fördelats under juli med avslutning i Tranås den 5 augusti.

ANDERS JACOBSSON

BOXHOLM: "Patienterna ska inte behöva möta ett nytt ansikte varje måndag"

Inhyrda läkare räddar vården

BOXHOLM

Det ser inte ljus i försöken att hitta läkare till vårdcentralen i höst.

Kaj Jönssons uppsägning från och med sista augusti kvarstår och ledningen sätter nu sitt hopp till personal från bemanningsföretag.

Verksamhetschefen Lisbeth Furberg berättar att landstinget

begärt in anbud från bemanningsföretag som ska tillhandahålla två läkartjänster från 1 september. Anbudstiden går ut sista juli.

– Ett krav i anbudsunderlaget är att patienterna inte ska behöva möta ett nytt ansikte varje måndag. Om vi träffar avtal ska det röra sig om en period på flera månader.

Värva i Norge

Dessa kontakter innebär inte att vårdcentralen givit upp försö-

Lisbeth Furberg hoppas kunna lösa vårdkrisen.

ken att rekrytera läkare på konventionell väg. Annonser ska pu-

"Patienterna tycker att det är jobbigt"

bliceras efter industrisemestern. Lisbeth Furberg har också vissa

förhoppningar till kampanjen att förmå svenska läkare verksamma i Norge att återvända hem.

Men det troliga är att läkare från bemanningsföretag får sköta vården av boxholmarna i höst.

Klarar er budget merkostnaden?

– Nej, men detta är en så pass ovanlig situation att landstinget skjuter till pengar.

För närvarande finns en läkare tillgänglig och från 24 juli till och med augusti finns två vikarier på plats. Men ingenting är allt-

så klart från 1 september.

Hur tar patienterna det?

– De har förståelse för situationen men det är självklart att gamla, kroniskt sjuka patienter som besöker oss ofta tycker att det är jobbigt att berätta sin sjukdomshistoria för en ny läkare varje gång. Samtidigt har jag en känsla av att yngre, rörligare ortsbor har sökt läkarkontakter på andra håll.

Vårdcentralen i Boxholm har tre ordinarie läkartjänster.

ANDERS JACOBSSON